

Štvrtok 29. októbra 2015

P8_TA(2015)0391

Nové výzvy a stratégie na podporu cestovného ruchu v Európe**Uznesenie Európskeho parlamentu z 29. októbra 2015 o nových výzvach a stratégiách na podporu cestovného ruchu v Európe (2014/2241(INI))**

(2017/C 355/10)

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európa ako popredná svetová destinácia cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch (COM(2010)0352),
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 27. septembra 2011 o Európe ako poprednej svetovej destinácii cestovného ruchu – nový politický rámec pre európsky cestovný ruch ⁽¹⁾,
  - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Európska stratégia posilnenia rastu a zamestnanosti v odvetví pobrežného a námorného cestovného ruchu (COM(2014)0086),
  - so zreteľom na zelenú knihu Komisie s názvom Bezpečnosť ubytovacích služieb cestovného ruchu (COM(2014)0464),
  - so zreteľom na oznámenie Komisie s názvom Lepšia právna regulácia v záujme lepších výsledkov – program EÚ (COM(2015)0215),
  - so zreteľom na svoje uznesenie z 25. októbra 2011 o mobilite a začlenení osôb so zdravotným postihnutím a Európskej stratégii pre oblasť zdravotného postihnutia 2010 – 2020 ⁽²⁾,
  - so zreteľom na uznesenie Rady zo 6. mája 2003 o dostupnosti kultúrnej infraštruktúry a kultúrnej činnosti pre ľudí so zdravotným postihnutím ⁽³⁾,
  - so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na jej článok 195,
  - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
  - so zreteľom na správu Výboru pre dopravu a cestovný ruch a stanoviská Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa a Výboru pre kultúru a vzdelávanie (A8-0258/2015),
- A. keďže opatrenia prijaté na úrovni EÚ podľa článku 195 ZFEÚ musia dopĺňať činnosť členských štátov v odvetví cestovného ruchu, pričom je vylúčená akákoľvek harmonizácia zákonov;
- B. keďže cestovný ruch je kľúčovým odvetvím európskeho hospodárstva, ktoré vytvára vyše 10 % HDP EÚ, ak vezmeme do úvahy i odvetvia súvisiace s cestovným ruchom; keďže cestovný ruch tiež výrazne pomáha zamestnanosti, pretože priamo zamestnáva 13 miliónov pracovníkov, čo predstavuje najmenej 12 % pracovných miest v EÚ;
- C. keďže Európa je v celosvetovom meradle turistickou destináciou číslo jeden, s trhovým podielom 52 %; keďže štatistiky ukazujú, že väčšina ciest obyvateľov EÚ do zahraničia smeruje naďalej do destinácií v EÚ, a keďže sa predpokladá, že počet medzinárodných turistov prichádzajúcich do EÚ bude rásť každý rok do roku 2025 o 140 miliónov;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 56 E, 26.2.2013, s. 41.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 131 E, 8.5.2013, s. 9.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 134, 7.6.2003, s. 7.

Štvrtok 29. októbra 2015

- D. keďže cestovný ruch predstavuje významnú sociálno-ekonomickú činnosť v EÚ s veľkým vplyvom na hospodársky rast, zamestnanosť a sociálny rozvoj a keďže by preto mohol pomôcť pri riešení súčasnej hospodárskej krízy a krízy zamestnanosti;
- E. keďže pobrežný a námorný cestovný ruch je najväčšou námornou činnosťou v Európe a keďže predstavuje viac než tretinu námorného hospodárstva, ktoré má priamy vplyv na mnohé iné odvetvia hospodárstva EÚ a zamestnáva 3,2 milióna ľudí, väčšinou vo veku od 16 do 35 rokov; keďže treba tiež pripomenúť, že toto odvetvie je hybnou silou rastu a tvorby pracovných miest, najmä v oblastiach Atlantického oceánu a Stredozemného mora;
- F. keďže priority politiky v oblasti cestovného ruchu prispievajú najmenej k trom prioritám Komisie s predsedom Junckerom, konkrétne k udržateľnému rastu a zamestnanosti, prepojenému jednotnému digitálnemu trhu a hlbšiemu a spravodlivejšiemu vnútornému trhu;
- G. keďže opatrenia ohlásené v oznámení Komisie z roku 2010 s názvom „Európa ako popredná svetová destinácia cestovného ruchu“ podporujú ambiciózny cieľ udržať dominantné postavenie Európy vo svete ako destinácie cestovného ruchu;
- H. keďže v rozpočte EÚ neexistuje žiaden osobitný riadok pre cestovný ruch a keďže opatrenia v tejto oblasti pochádzajú z rôznych fondov, pilotných projektov a prípravných akcií;
- I. keďže cestovný ruch v Európe čelí viacerým novým výzvam, ako sú digitalizácia distribučných kanálov, rozvoj nového odvetvia hospodárstva spoločného využívania zdrojov, rast konkurencie v nových, lacnejších destináciách tretích trhov, zmena v správaní spotrebiteľov, prechod na tzv. zážitkovú ekonomiku, požiadavky na kvalitu služieb pre klientov, potreba pritiahnúť a udržať kvalifikovaných zamestnancov, demografické zmeny a problém sezónnosti;
- J. keďže tvorcovia politiky v oblasti cestovného ruchu môžu riešiť výzvy, ako sú demografické zmeny a sezónnosť cestovného ruchu, vytvorením produktov a služieb, ktoré zabezpečujú špecifické potreby rastúceho počtu starších občanov schopných cestovať mimo hlavnej sezóny;
- K. keďže MSP v odvetví cestovného ruchu čelia značným ťažkostiam v dôsledku veľkej regulačnej záťaže;
- L. keďže podpora Európy prostredníctvom propagácie vlastných turistických destinácií a stratégie obchodných značiek slúži ako dôležitý nástroj na posilnenie obrazu, profilu a konkurencieschopnosti Európy ako súboru udržateľných a kvalitných turistických destinácií, umožňuje, aby sa európske destinácie odlišovali od iných medzinárodných destinácií, a pomáha pritiahnúť zahraničných turistov, najmä z rozvíjajúcich sa trhov tretích krajín;
- M. keďže konflikty blízko hraníc EÚ, napríklad na Ukrajine a na Blízkom východe, majú spolu s teroristickými hrozbami negatívny vplyv na odvetvie cestovného ruchu, a preto si vyžadujú protiopatrenia na vnútroštátnej aj európskej úrovni;
- N. keďže udržateľný, dostupný a zodpovedný cestovný ruch, ktorý je v súlade s prírodou, krajinou a mestskými destináciami a ktorý sa opiera o efektívne využívanie zdrojov, udržateľnú mobilitu a ochranu klímy, pomáha chrániť miestne životné prostredie, najmä v horských a pobrežných regiónoch a na ostrovoch, a prinášať trvalé výsledky v oblasti regionálneho rastu, uspokojuje rastúci dopyt cestujúcich po kvalite a pomáha podnikom súťažiť;
- O. keďže európsky kultúrny cestovný ruch zohráva dôležitú úlohu pri podpore bohatej kultúrnej rozmanitosti Európy, posilňuje európsku identitu a podporuje medzikultúrnu výmenu a multikultúrne porozumenie;

Štvrtok 29. októbra 2015

- P. keďže regióny zohrávajú zásadnú úlohu pri tvorbe a vykonávaní politík súvisiacich s cestovným ruchom na regionálnej úrovni;
- Q. keďže hospodárstvo spoločného využívania zdrojov predstavuje posun k novým obchodným modelom, ktoré vznikajú v dôsledku rýchlo sa meniacich nových technológií, a keďže mnohí účastníci tohto hospodárstva sú súčasťou hospodárskeho odvetvia cestovných služieb;
- R. keďže napriek tomu, že informácie sú roztrúsené a je ťažké vyvodit' spoľahlivé závery, je veľmi pravdepodobné, že ekonomický vplyv hospodárstva spoločného využívania zdrojov má pozitívny účinok na hospodársky rast a blahobyť;
- S. keďže ponuka kvalitných služieb a ochrana práv spotrebiteľov by mali byť najvyššou prioritou pre všetkých, ktorí poskytujú služby súvisiace s cestovným ruchom, vrátane zapojenia a využívania najnovšej internetovej technológie v tomto odvetví;
- T. keďže cestovný ruch je jedným z odvetví, ktoré boli najviac ovplyvnené digitalizáciou, a keďže sa tak otvára množstvo príležitostí pre cestovné spoločnosti nielen v Európe, ale aj na celom svete;

Akčný rámec Komisie

1. vyzýva Komisiu, aby podala Európskemu parlamentu správu o vykonávaní opatrení stanovených vo vyššie uvedenom oznámení z roku 2010 a o používaní rozpočtových prostriedkov v rámci štrukturálnych fondov a príslušných programov EÚ, najmä rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP) a programu pre konkurencieschopnosť podnikov a malých a stredných podnikov (COSME), ako aj príslušných pilotných projektov a prípravných akcií, a to formou preskúmania skutkového stavu vrátane posúdenia účinnosti opatrení na podporu cestovného ruchu a na konsolidáciu konkurencieschopnosti odvetvia cestovného ruchu EÚ;
2. očakáva, že Komisia zabezpečí, aby bolo v budúcnosti naďalej možné pridelovanie prostriedkov z rôznych podporných fondov na vytvorenie priaznivého prostredia pre spoločnosti v cestovnom ruchu EÚ;
3. dôrazne nabáda Komisiu, aby preskúmala možnosť vytvoriť v rámci budúceho viacročného finančného rámca oddiel, ktorý by bol venovaný výlučne cestovnému ruchu, aby sa cestovný ruch lepšie odlíšil ako samostatná hospodárska činnosť, pokiaľ ide o rozpočet a činnosť, a nie aby sa financoval z rozpočtu iných oblastí politiky;
4. pripomína, že európske štrukturálne a investičné fondy (EŠIF) sú stále najväčším zdrojom externého financovania činností určených na podporu odvetvia cestovného ruchu v niektorých členských štátoch; naliehavo preto vyzýva Komisiu, aby zabezpečila väčšiu transparentnosť využívania štrukturálnych fondov;
5. vyzýva Komisiu, členské štáty, regióny a orgány zodpovedné za cestovný ruch, ako aj podniky, najmä MSP, aby v čo najväčšej miere využívali nové možnosti financovania z Európskeho fondu pre strategické investície, najmä prostredníctvom národných a regionálnych investičných bánk, s cieľom dosiahnuť kvalitatívnu zmenu činnosti EÚ pri podpore cestovného ruchu;
6. naliehavo žiada Komisiu, aby podporila rozvoj pilotných scenárov súvisiacich s cestovným ruchom v rámci programu Horizont 2020;
7. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila preklad príručky o finančnej podpore do 24 úradných jazykov EÚ s cieľom uľahčiť prístup k informáciám o možnostiach financovania, najmä pre MSP, keďže prístup k financovaniu je jednou z prekážok, ktorým čelí toto odvetvie;
8. vyzýva Komisiu, aby vymenovala nezávislých expertov, ktorí by posúdili vplyv ostatných politík EÚ na oblasť cestovného ruchu a analyzovali skutočné a potenciálne hrozby pre cestovný ruch v dôsledku konfliktov v krajinách a regiónoch susediacich s EÚ, a aby o tom podala správu Európskemu parlamentu s návrhmi opatrení s cieľom posilniť pozitívny a znížiť negatívny vplyv na cestovný ruch;

Štvrtok 29. októbra 2015

9. očakáva, že Komisia predloží prehľad aktuálnych údajov na základe nového nariadenia o štatistike cestovného ruchu;
10. konštatuje, že je potrebné viac sa snažiť o vytvorenie integrovaného prístupu k cestovnému ruchu a pritom zabezpečiť, aby sa pri tvorbe a vykonávaní iných politík EÚ (napr. v oblasti dopravy, vidieka) zohľadňovali záujmy a potreby tohto odvetvia;
11. vyzýva Komisiu, aby predstavila novú stratégiu EÚ pre cestovný ruch, ktorá by nahradila alebo aktualizovala oznámenie z roku 2010;
12. očakáva, že Komisia predloží podrobné vykonávacie opatrenia týkajúce sa nového súboru spoločných opatrení v kontexte nadchádzajúceho Európskeho fóra cestovného ruchu;
13. dôrazne odporúča, aby Komisia vzhľadom na význam cestovného ruchu ako kľúčového faktora hospodárskeho rastu a zamestnanosti v Európe presunula do svojej politiky cestovného ruchu dostatok ľudských zdrojov; kritizuje skutočnosť, že téma cestovného ruchu nie je dostatočne zreteľne uvedená na novej webovej stránke GR pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP; odporúča tiež, aby bola táto webová stránka viacjazyčná;
14. zdôrazňuje dôležitosť koordinácie medzi útvarmi a oddeleniami Komisie;
15. naliehavo vyzýva Komisiu, aby zväzila zníženie neúmernej regulačnej záťaže, ktorá má negatívny vplyv na konkurencieschopnosť MSP v odvetví cestovného ruchu; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby nezvyšovali, ale znižovali súčasnú regulačnú záťaž;
16. pripomína Komisii, že cestovný ruch je kľúčovým odvetvím európskeho hospodárstva, a preto je potrebné výrazne zlepšiť koordináciu medzi členskými štátmi, regionálnymi a miestnymi orgánmi a finančnými inštitúciami a dosiahnuť účinné spolupôsobenie verejného a súkromného sektora; vyzýva Komisiu, aby sa zaoberala hľadaním mechanizmu na účinnú koordináciu a spoluprácu v tomto odvetví;
17. domnieva sa, že v rámci spolupráce a dobrých susedských vzťahov by EÚ mala rozvíjať kooperačné opatrenia na rozvoj cestovného ruchu v tretích krajinách s cieľom umožniť vyrovnaný rozvoj ich ekonomík, čo prispeje aj k uvoľneniu napätia v oblasti susedských vzťahov a k zvýšeniu príťažlivosti daného regiónu a cestovného ruchu;
18. domnieva sa, že ustanovenie Európskeho roku cestovného ruchu by pomohlo spropagovať rozmanitosť európskeho cestovného ruchu a zviditeľniť rôzne subjekty pôsobiace v tomto odvetví; vyzýva Komisiu, aby podporila túto iniciatívu;
19. vyzýva Komisiu, aby predložila analýzu výhod a nevýhod zriadenia Európskej agentúry pre cestovný ruch;

Budovanie značky/spoločná propagácia Európy ako turistickej destinácie

20. dôrazne nabáda Komisiu, aby v spolupráci s Európskou komisiou pre cestovný ruch (ETC), ktorá spája vnútroštátne organizácie cestovného ruchu, a v rámci spoločného európskeho prístupu ďalej prispievala k spoločnej propagácii Európy ako jednej z najpopulárnejších turistických destinácií na svete; žiada predovšetkým vykonávanie dlhodobej stratégie, ktorú spustili Komisia a ETC vo februári 2014, a iniciatívy „Destinácia Európa 2020“, ktorá zahŕňa marketing, vytváranie značky a propagačné akcie v prospech Európy ako turistickej destinácie;
21. žiada najmä vytvorenie značky „Destinácia Európa“ s cieľom doplniť a posilniť propagačné aktivity cestovného ruchu organizáciami pôsobiacimi na národnej, regionálnej, cezhraničnej a miestnej úrovni, ako aj európskeho odvetvia cestovného ruchu v prospech zviditeľnenia a konkurencieschopnosti európskych turistických destinácií, najmä na vzdialených trhoch; zdôrazňuje, že značka Destinácia Európa potrebuje inkluzívny prístup, ktorý bude prínosom pre uznávané i menej známe európske destinácie, pričom sa zachová prirodzená rozmanitosť jednotlivých európskych regiónov, keďže dokážu žiť z vlastných územných značiek, a že značka musí plne rešpektovať právomoci členských štátov v súlade s článkom 195 ZFEÚ;

Štvrtok 29. októbra 2015

22. uznáva, že spoločné ciele sa musia jasne vymedziť a potenciál a pridaná hodnota značky Destinácia Európa sa musí analyzovať v súlade s potrebami a osobitnými požiadavkami, ktoré vyjadria členské štáty; zastáva názor, že na dosiahnutie týchto výsledkov je potrebné uskutočniť ďalšie hĺbkové konzultácie s odvetvím a organizáciami cestovného ruchu, ako aj s regionálnymi a miestnymi orgánmi; odporúča vytvorenie príručky k vybudovaniu značky, v ktorej by mali byť stanovené dohodnuté spôsoby propagácie;

23. odporúča zvážiť, ako sa môže súkromný sektor zapojiť do marketingovej stratégie značky Destinácia Európa a ako môže finančne prispieť k rozvoju a cieľom stratégie; zdôrazňuje význam verejno-súkromných partnerstiev, a preto navrhuje vytvoriť špecifický program verejno-súkromného partnerstva pre cestovný ruch; vyzýva členské štáty, aby do tohto procesu zapojili svoje príslušné miestne a regionálne orgány a aby konštruktívne spolupracovali s odvetvím na dosiahnutí týchto cieľov;

24. žiada posilnenie značky Destinácia Európa ako najústretovejších dovolení sveta pre rodiny, deti a jednotlivé generácie;

25. považuje za nevyhnutné, aby jedným z kľúčových prvkov značky Destinácia Európa bola bezpečnosť turistov; preto vyzýva orgány členských štátov, aby v úzkej spolupráci s Komisiou vykonávali stratégie (vrátane turistických informačných kampaní) s cieľom poskytnúť turistom čo najbezpečnejšie zážitky v európskych turistických destináciách;

26. zdôrazňuje potrebu zvýšiť politické povedomie o skutočnosti, že propagácia Európy v tretích krajinách slúži ako marketingový nástroj s cieľom zvýšiť počet prichádzajúcich turistov a pomáha tak priniesť hospodárske výhody nielen pre menej známe destinácie a krajiny, ktoré majú ekonomické ťažkosti, ale aj pre EÚ ako celok; domnieva sa, že prísna vízová politika predstavuje prekážku aktívneho cestovného ruchu z tretích krajín; víta opatrenia, ktoré Komisia predložila v roku 2014 a ktorých cieľom je vydávať nové turistické víza a uľahčiť pohyb turistov cez schengenský priestor; nabáda Radu, aby na tento účel dosiahla rýchlu dohodu s Európskym parlamentom, čím by EÚ mohla mať prospech z čoraz väčšieho prílivu turistov z niektorých tretích krajín s vysokým potenciálnym záujmom o návštevu EÚ;

27. pripomína, že EÚ by mala začať investovať, aby mohla využívať potenciál tretích krajín s vysokým počtom obyvateľov a rozvíjajúcou sa ekonomikou, predovšetkým krajín BRIC, v ktorých narastá počet turistov smerujúcich do zahraničia; poukazuje na nutnosť iniciatív zameraných na podporu cestovného ruchu a na potrebu väčšej flexibility a jednotnosti, pokiaľ ide o udeľovanie turistických víz a prekračovanie hraníc; zdôrazňuje, že podpora väčšieho počtu vízových platforiem pre cestovný ruch spolu s opatrným prístupom k zjednodušovaniu vízového kódexu je významným faktorom pri zvyšovaní počtu turistov z krajín mimo Európy a pri zviditeľňovaní európskych turistických destinácií; vyzdvihuje potenciál turistických víz pre skupiny turistov, ktorí už v krajine boli, a význam zavedenia ďalších dohôd o zrušení vízovej povinnosti v záujme optimálneho využívania príchodu medzinárodných turistov; považuje pri náležitom rešpektovaní práva a povinnosti členských štátov kontrolovať vstup cez vlastné hranice za vhodné, aby európske inštitúcie a členské štáty vytvorili v rámci spoločnej vízovej politiky dlhodobú stratégiu pre koordinovanejšie a jednoduchšie vízové postupy;

Celoeurópske a nadnárodné produkty cestovného ruchu

28. zastáva názor, že verejné a súkromné zainteresované strany by mali zintenzívniť úsilie zamerané na vytváranie nových nadnárodných európskych produktov cestovného ruchu, pričom je potrebné pri ich tvorbe v plnej miere zohľadniť úlohu makroekonomických regionálnych stratégií; konštatuje, že makroregióny, ako je jadransko-iónsky makroregión, ponúkajú špecifické prírodné, kultúrne a historické základy pre rozvoj takýchto produktov; vyzýva verejné a súkromné strany zainteresované v pobaltskej, podunajskej, jadransko-iónskej a alpskej makroregionálnej stratégii EÚ, aby každá vo svojej oblasti navrhli spoločné stratégie na rozvoj cestovného ruchu;

29. podporuje medzinárodnú spoluprácu pri vytváraní nadnárodných tematických trás (na úrovni väčšieho počtu európskych krajín) s cieľom rozšíriť empirické prvky, ktoré motivujú návštevy do určitých destinácií (vymedzené na štátnej úrovni), zvýšiť mobilitu dovolenkárov, dosiahnuť vyššiu úroveň priemerných výdavkov a rozšíriť podpornú platformu (najmä pokiaľ ide o návštevníkov prichádzajúcich zo „vzdialených trhov“);

Štvrtok 29. októbra 2015

30. poukazuje na nárast medzinárodnej konkurencie so vznikom destinácií mimo Európy; považuje preto za dôležité podporovať väčšiu spoluprácu medzi európskymi destináciami cestovného ruchu prostredníctvom zoskupení (klastrov) a sietí v oblasti cestovného ruchu na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a nadnárodnej úrovni a v morských oblastiach;
31. uznáva význam nadnárodných produktov cestovného ruchu pri podpore územnej súdržnosti; je preto presvedčený, že iniciatívy vykonávané v rámci inštitucionalizovanej spolupráce by sa mali podporovať vhodnými stimulmi;
32. vyzýva členské štáty, aby podporovali nové turistické trasy obnovou nevyužívaných oblastí, ciest a železníc, opustených chodníkov a starých trás;
33. vyzýva Komisiu a členov Európskej komisie pre cestovný ruch (ETC), aby podporovali mandát ETC s cieľom pomôcť pri rozvoji a propagácii cielených nadnárodných a celoeurópskych produktov a služieb cestovného ruchu, spoločne s pobrežným a námorným cestovným ruchom, prostredníctvom progresívneho, zdokonaleného a plne prístupného portálu visiteurope.com; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila dostupnosť portálu visiteurope.com zo všetkých bežných mobilných a prenosných terminálov cez špeciálnu programovanú aplikáciu (app);
34. vyzýva ďalej Komisiu, aby posilnila spoluprácu s Radou Európy, ETC a Svetovou organizáciou OSN pre cestovný ruch, spolu s ďalšími medzinárodnými partnermi, s cieľom posilniť úsilie zamerané na vývoj nových nadnárodných a celoeurópskych produktov cestovného ruchu;
35. zdôrazňuje s prihliadnutím na skutočnosť, že dnešní spotrebitelia vyhľadávajú nielen destináciu, ale aj turistický zážitok, že úspešná marketingová stratégia na podporu európskeho cestovného ruchu musí zodpovedať potrebám rôznych cestovateľských segmentov a trhov v tretích krajinách;
36. zdôrazňuje, že je potrebné, aby cestovné agentúry a cestovné kancelárie propagovali európske číslo tiesňového volania 112 na príslušných webových lokalitách, elektronických lístkoch a v našich hlavných turistických destináciách;
37. víta iniciatívu sociálneho cestovného ruchu CALYPSO, ktorá umožňuje seniorom, mladým ľuďom, ľuďom s nižším príjmom a ľuďom so zdravotným postihnutím chodiť na dovolenku mimo hlavnej sezóny; zdôrazňuje, že táto iniciatíva má potenciál prekonať problém sezónnosti, najmä v menej známych destináciách;
38. domnieva sa však, že v boji proti sezónnosti v Európe je potrebné silnejšie zameranie na rozvoj cielených produktov cestovného ruchu, ktoré cestovateľom ponúkajú špecifické cestovateľské skúsenosti a zodpovedajú ich osobitným potrebám; vyzýva preto Komisiu, aby podnecovala a podporovala členské štáty a odvetvie cestovného ruchu pri vytváraní rozmanitejších a cielených produktov so špecifickými témami – ako sú vidiecke, kultúrne a priemyselné dedičstvo, história a náboženstvo, zdravotné, kúpeľné a wellness služby, športové pobyty, pobyty spojené s ochutnávkou vín a jedál, s hudbou a umením – ako formami alternatívneho cestovného ruchu, ktoré pomôžu danej oblasti dosiahnuť pridanú hodnotu prostredníctvom diverzifikácie jej hospodárstva a zníženia sezónneho charakteru zamestnanosti; nabáda členské štáty, aby na tento účel využili fondy EÚ, a vyzýva Komisiu, aby náležite rozšírila ciele pre akcie v rámci programu COSME; domnieva sa, že športové, hudobné a výtvarné festivaly majú silný potenciál aktivizovať turistov z Európy i zo zahraničia;
39. zdôrazňuje, že rôznorodosť a multikulturalizmus Európy ponúkajú obrovský potenciál v oblasti rozvoja tematického cestovného ruchu a umožňujú koordinovanú propagáciu alternatívneho a udržateľného cestovného ruchu a kultúrnych výmen; podporuje iniciatívy zamerané na vzájomné prepojenie turistických atrakcií s cieľom vytvoriť tematické turistické produkty a trasy na európskej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni, s využitím vzájomného dopĺňania sa a špecifik rôznych európskych turistických atraktívnych lokalít a ponúknuť turistom čo najlepšie zážitky;

Štvrtok 29. októbra 2015

40. zdôrazňuje potrebu podporovať a pozdvihnúť bohaté kultúrne dedičstvo Európy s využitím zoznamu svetového dedičstva UNESCO ako jedinečnej možnosti na upútanie záujmu, a to vrátane lokalít, ktoré sú možno menej známe alebo ťažšie dosiahnuteľné, najmä vzhľadom na to, že cestovný ruch zameraný na kultúru predstavuje približne 40 % cestovného ruchu v Európe, čím významne prispieva k hospodárskemu rastu, zamestnanosti, sociálnym inováciám a miestnemu, regionálnemu, mestskému a vidieckemu rozvoju a zároveň znižuje vplyv sezónnosti; zdôrazňuje v tejto súvislosti aj kľúčovú úlohu, ktorú zohráva pri udržiavaní európskeho dedičstva sponzorstvo, keď pomáha členským štátom niesť náklady;
41. zdôrazňuje, že podpora kultúrnych podujatí na rôznych úrovniach by mohla prispieť k príťažlivosti turistických destinácií, preto navrhuje zväziť možnosť vytvorenia celoeurópskeho kalendára podujatí, ktorý by sa rozosiela prostredníctvom portálu visiteurope.com, s cieľom zvýšiť turistické informačné služby;
42. vyzýva národné organizácie cestovného ruchu, aby na internete primerane zviditeľňovali iniciatívy a ocenenia zdôrazňujúce európske dedičstvo a aby podporovali súvisiace propagačné iniciatívy a činnosti (napr. značku Európske dedičstvo a program Európske kultúrne trasy);
43. zdôrazňuje význam zachovania kultúrneho dedičstva a jeho ochrany pred možnými škodlivými účinkami štrukturálnych zmien, ktoré zapríčiňuje cestovný ruch, a pred rizikami, ktoré predstavuje masový cestovný ruch, najmä počas vrcholnej sezóny; kladie na prvé miesto skôr kvalitu vykonanej práce než náklady; v tomto smere zdôrazňuje úlohu patronátov, ktoré môžu pomôcť pri ochrane európskeho dedičstva a vyvážiť pokles verejných prostriedkov vynakladaných na tento účel;
44. žiada Komisiu a členské štáty, aby zaviedli opatrenia na ochranu ohrozených pamiatok a lokalít v Európe s cieľom chrániť a propagovať kultúrne dedičstvo a podporovať tak kultúrny cestovný ruch;
45. vyzdvihuje dôležitú úlohu európskeho kultúrneho cestovného ruchu pri podpore osobného rozvoja a vedomostí, najmä u mladých ľudí, tým, že propaguje bohatú európsku národnú a miestnu kultúrnu rozmanitosť a dedičstvo, prispieva k medzikultúrnemu vzdelávaniu, poskytuje príležitosť na vytváranie kontaktných sietí, posilňuje európsku identitu a vyjadruje európske hodnoty;
46. zdôrazňuje potenciál kultúrneho cestovného ruchu v oblasti znižovania chudoby; v tejto súvislosti žiada podporu kreatívnych odvetví a vidieckeho cestovného ruchu členských štátov s cieľom propagovať mimoriadne kultúrne bohatstvo Európy a bojovať proti chudobe a nezamestnanosti;
47. zdôrazňuje, že treba zjednodušiť spoločný nákup cestovných lístkov a vstupeniek ako formu podpory kultúrnych kampaní;
48. zdôrazňuje, že množstvo jazykov v Európe – úradných, vedľajších úradných, menšinových i menej známych – je základným kameňom jej kultúrneho dedičstva a kľúčom k udržateľnému a zodpovednému cestovnému ruchu;
49. berie na vedomie možnosti, ktoré ponúkajú významné historické udalosti a lokality, napríklad tzv. miesta svedomia, pri riešení súčasných výziev prostredníctvom citlivej interpretácie a vzdelávacích programov; nabáda na využívanie kultúrneho dedičstva a cestovného ruchu s cieľom podporovať medzikultúrny dialóg a zblížovať národy Európy;
50. zdôrazňuje možnosti cestovného ruchu v oblasti športu, ktorý by sa v budúcnosti mohol stať jedným z najdynamickejších odvetví rozvíjajúceho sa odvetvia európskeho cestovného ruchu, a požaduje zavedenie osobitných politík na propagáciu a podporu jeho rozvoja; pripomína významný podiel športových aktivít na turistickej príťažlivosti európskych regiónov; vyzdvihuje možnosti vyplývajúce z cestovania športovcov a divákov pred začiatkom športových podujatí a počas nich, čo by mohlo prilákať turistov aj do tých najodľahlejších oblastí; zdôrazňuje, že potenciál športového cestovného ruchu nie je dostatočne využitý;

Štvrtok 29. októbra 2015

Kvalita

51. vyjadruje presvedčenie, že v európskom cestovnom ruchu musí dôjsť k prechodu z modelu kvantitatívneho rastu ku kvalitatívnemu modelu, ktorý povedie k stabilnému a trvalo udržateľnému rozvoju, a že fakticky je potrebné vybudovať odvetvie cestovného ruchu, ktoré umožní vytvorenie väčšieho množstva kvalifikovaných, náležite odmeňovaných pracovných miest; domnieva sa, že hospodárska diverzifikácia cestovného ruchu vo vidieckych a pobrežných oblastiach ponúka príležitosti pre nové a udržateľné pracovné miesta;

52. uznáva, že existujú rozdielne normy kvality služieb v cestovnom ruchu, a zastáva názor, že normy kvality sú dôležitým prostriedkom na vyrovnanie podmienok pre prevádzkovateľov a zvýšenie transparentnosti pre spotrebiteľov, čo pomôže posilniť dôveru všetkých strán; vyzýva všetky zainteresované strany, aby pokračovali v diskusii o tom, ako môže EÚ podporovať normy kvality služieb v oblasti cestovného ruchu;

53. vyzýva Komisiu, aby začala využívať európsku značku kvality pre cestovný ruch ako odmenu za výrazné úsilie profesionálnych pracovníkov z oblasti cestovného ruchu v podpore kvality služieb v tejto oblasti na základe maximálneho rešpektovania kultúrneho a prírodného dedičstva, zvyšovaním kvality pracovných miest v oblasti cestovného ruchu, zlepšovaním prístupnosti pre všetkých a propagáciou kultúrnych tradícií miestnych komunít;

54. vyzýva Komisiu, aby podporovala spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom zlepšiť kvalitu produktov ochranou značky „Vyrobené v ...“ (Made in ...);

55. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby spolupracovali so združeniami cestovného ruchu a spoločne definovali spoločný európsky systém klasifikácie infraštruktúry cestovného ruchu (hotely, reštaurácie atď.); domnieva sa, že iniciatívu Hotelstars Union, zameranú na postupnú harmonizáciu systémov klasifikácie ubytovania v celej Európe, treba ďalej podporovať, umožniť tak lepšie porovnanie ubytovacích ponúk v Európe a prispieť k vytvoreniu spoločných kritérií kvality služieb;

56. je presvedčený, že zachovanie bezpečnostných noriem služieb cestovného ruchu v EÚ je základným prvkom dobrej kvality; víta preto zelenú knihu Komisie s názvom Bezpečnosť ubytovacích služieb cestovného ruchu; berie na vedomie pripomienky mnohých skupín spotrebiteľov, organizácií požiarnej bezpečnosti a cestovného ruchu, ktoré podporujú opatrenie v oblasti cestovného ruchu na úrovni EÚ; vyzýva preto Komisiu, aby predložila návrhy na minimálne normy pre bezpečnosť cestovného ruchu v EÚ, najmä v oblasti požiarnej bezpečnosti a bezpečnosti týkajúcej sa oxidu uhoľnatého v dovolenkovom ubytovaní; zdôrazňuje potrebu systematického zberu údajov o bezpečnosti ubytovania;

57. zdôrazňuje, že vysokokvalitné služby cestovného ruchu sú zaručené v kombinácii s primeranou odbornou prípravou a dôstojnými pracovnými podmienkami a že ignorovanie a znižovanie požadovanej odbornosti a sociálnych vymožeností v tomto odvetví je kontraproduktívne;

58. domnieva sa, že investovanie do vzdelávania a odbornej prípravy je základným prvkom pri poskytovaní kvalitných služieb v sektore, ktorý zamestnáva väčšinou mladých ľudí, zvyčajne vo veku od 16 do 35 rokov; dôrazne nabáda Komisiu, aby spolupracovala so súkromnými subjektmi a inými verejnými orgánmi na príprave odborného vzdelávania a programov stáží týkajúcich sa obdobia mimo hlavnej sezóny s cieľom zabezpečiť väčšiu príťažlivosť tohto odvetvia a znížiť jeho sezónnosť; domnieva sa, že v takejto odbornej príprave by sa mal klásť dôraz na vyššiu kvalifikáciu a sociálne zručnosti, čo povedie k zlepšeniu vyhliadok na zamestnanie v celom odvetví; vyzýva preto Komisiu, aby podporovala úsilie odvetvia cestovného ruchu v oblasti zlepšenia zručností a kompetencií zamestnávateľov a zamestnancov so zameraním na predvídanie budúcich trendov a potrebných zručností; zastáva názor, že štatistiky o zamestnanosti v odvetví cestovného ruchu by sa mali zlepšiť;

59. vyzýva v tejto súvislosti Komisiu, aby podporovala cestovný ruch odstránením medzier v zručnostiach a podporou relevantnosti trhu, pokiaľ ide o odborné vzdelávanie a prípravu; navrhuje, aby Komisia vydala a rozšírila príručku o osvedčených postupoch a dostupných možnostiach odbornej prípravy v EÚ, čím umožní vyššiu úroveň profesionality a vyššiu dobrovoľnú mobilitu odborných pracovníkov v rámci EÚ;

Štvrtok 29. októbra 2015

60. zdôrazňuje, že je dôležité, aby členské štáty zlepšili vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií v odvetví cestovného ruchu s cieľom umožniť pracovníkom nájsť si čo najlepšiu perspektívu kariéry a tak podporiť ich mobilitu;

61. víta nástroje mobility a projekty spolupráce, napr. znalostné partnerstvá a združenia odvetvových zručností v rámci programu Erasmus+ a Erasmus pre mladých podnikateľov, ako efektívne prostriedky umožňujúce pracovníkom v oblasti cestovného ruchu zapojeným do vzdelávania a odbornej prípravy na všetkých úrovniach vymieňať si najlepšie postupy, zlepšovať jazykové schopnosti a získať praktické znalosti v oblasti kultúrneho cestovného ruchu; vyjadruje však znepokojenie v súvislosti s nedostatkom záujmu mladých ľudí o kariéru v určitých odvetviach cestovného ruchu; zdôrazňuje výhody systému „duálneho vzdelávania“ v odvetví cestovného ruchu a dôležitosť kombinovania vzdelávania s praxou, čím sa zlepšia teoretické znalosti aj praktické zručnosti; vyzýva členské štáty a miestne a regionálne orgány, aby v plnej miere využívali možnosti na propagáciu odbornej prípravy, ktoré ponúka Európsky sociálny fond a ďalšie fondy na úrovni EÚ, na vnútroštátnej a regionálnej úrovni;

62. vyzýva členské štáty, aby investovali do vysokokvalitnej odbornej prípravy pre turistických sprievodcov a aby podporovali viacjazyčný prístup s cieľom lepšie propagovať lokality zaujímavé pre zahraničných turistov; ďalej vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vymedzili európske normy kvality pre turistických sprievodcov a zabezpečili zhodu s minimálnymi požiadavkami na odbornú prípravu;

63. vyzýva Komisiu, aby vypracovala štúdiu o vplyve daní a odvodov, ktoré boli získané z produktov a služieb cestovného ruchu na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni, na konkurencieschopnosť Európy ako destinácie; vyzýva členské štáty, aby uznali dôležitosť zníženia sadzieb DPH na služby v oblasti cestovania a cestovného ruchu s cieľom pomôcť rozvíjať miestne hospodárstva a podporiť udržateľný rast a pracovné miesta, ako aj pomôcť Európe udržať si konkurencieschopnosť na celosvetovom trhu;

Uvoľnenie potenciálu pobrežného a námorného cestovného ruchu;

64. uznáva význam európskej stratégie posilnenia rastu a zamestnanosti v odvetví pobrežného a námorného cestovného ruchu pre pobrežné a ostrovné oblasti (v súlade so stratégiou Modrý rast a stratégiou Európa 2020), ktorá predstavuje súbor spoločných reakcií na mnohé výzvy, ktorým čelia;

65. dôrazne vyzýva Komisiu, aby predložila akčný plán, ktorý by sprevádzal 14 opatrení opísaných v uvedenej stratégii pobrežného a námorného cestovného ruchu, s konkrétnymi cieľmi a harmonogramom, a aby podala Európskemu parlamentu správu o pokroku v týchto činnostiach;

66. žiada Komisiu, aby zorganizovala výročný seminár za účasti pobrežných a morských členských štátov a príslušných regiónov s cieľom podporovať celoeurópsky dialóg a uľahčiť výmenu osvedčených postupov a vykonávanie dlhodobej stratégie;

67. pripomína význam prepojenia a dostupnosti a konštatuje, že sa líšia v hlavnej sezóne a v období mimo sezóny v najvzdialenejších regiónoch a na ostrovoch, ktoré do veľkej miery závisia od námornej a leteckej dopravy; zdôrazňuje tiež význam vytvorenia regionálnych plánov, ktoré podporujú mobilitu v rámci destinácií; žiada Komisiu, aby v opatrení 12 uvedenej stratégie pobrežného a námorného cestovného ruchu vzala do úvahy aj účinnosť štátnej pomoci v pobrežných a námorných regiónoch;

68. dôrazne nabáda Komisiu, aby spolu s členskými štátmi a zainteresovanými stranami v odvetví plavebného a námorného cestovného ruchu posúdila potrebu vytvoriť inteligentné a inovačné stratégie ako riešenie na zníženie sezónnosti, prispôbené obdobiu hlavnej sezóny i obdobiu mimo nej a prihliadajúce na rôzne cieľové skupiny; vyzýva zainteresované strany, aby sa snažili vytvoriť prax, produkty a doplnkové služby, ktoré sa spájajú s miestnymi produktmi, najmä v súvislosti s námorným dedičstvom a kultúrou, ako sú vodné športy, rekreačné plavby, pozorovanie morského života a prírody, činnosti súvisiace so slnkom a plážou, drobným rybolovom, potravinami a zdravím;

Štvrtok 29. októbra 2015

69. zdôrazňuje význam cestovného ruchu v oblasti okružných plavieb pre rast odvetvia cestovného ruchu v Európe; vyzýva preto Komisiu, aby spolu s členskými štátmi zhodnotila potrebné zdroje a existujúce prístavné a plavebné infraštruktúry a aby štandardizovala triedenie odpadu a recykláciu s cieľom vytvoriť pre tieto oblasti inovatívne plánované opatrenia rozvíjaním koncepcie inteligentného prístavného mesta;

70. zdôrazňuje, že spoločné plánovanie a spoločné opatrenia sú potrebné pre prijatie cestovného ruchu obyvateľstvom, ako aj pre jeho udržateľný rozvoj;

Udržateľný, zodpovedný a sociálny cestovný ruch

71. vyzýva Komisiu, aby pokračovala v podpore udržateľného, zodpovedného a ekologického cestovného ruchu v spolupráci so strategickými partnermi, ako sú ETC a ďalšie zainteresované strany, vytváraním nových produktov a podporou existujúcich, a navrhuje vytvoriť celoeurópsku, plne prístupnú webovú platformu, ktorá zahrnie existujúce informácie o certifikovaných produktoch, nových formách cestovného ruchu, destináciách a trasách, ako aj o špecifických službách, ako sú dopravné prostriedky a turistickí sprievodcovia, do jednej databázy s prístupom cez portál visiteurope.com;

72. domnieva sa, že treba vyčleniť zvýšené (spolu-)financovanie na udržateľné projekty cestovného ruchu v rámci programu COSME;

73. naliehavo vyzýva Komisiu, aby dokončila Európsku chartu udržateľného a zodpovedného cestovného ruchu a aby pokračovala v poskytovaní finančnej podpory na dôležité iniciatívy a siete, ako sú EDEN (výnimočné európske destinácie);

74. nabáda národné organizácie cestovného ruchu, aby na základe noriem, ktoré navrhla Komisia, zriadili na národnej úrovni jednotný špecifický portál v oblasti udržateľného a zodpovedného cestovného ruchu s cieľom umožniť zákazníkom prijímať pri výbere cielených národných a nadnárodných produktov a destinácií informované rozhodnutia;

75. zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť rozvoj udržateľného, zodpovedného a prístupného cestovného ruchu, v rámci ktorého by koncepcia „inteligentnej destinácie“ mala byť pri vypracúvaní destinácií v centre pozornosti a ktorý by mal spájať aspekty udržateľnosti, orientácie na zážitky a primeraného využívania prírodných zdrojov, spoločne s novými technológiami a vrátane aspektu fyzickej a informačnej dostupnosti; je presvedčený, že informačné siete o sociálne zameraných projektoch cestovného ruchu ponúkajú dobrú príležitosť na podporu MSP, miestneho udržateľného rozvoja, udržateľných pracovných miest a stabilného hospodárstva;

76. vyzýva Komisiu, aby vypracovala štúdiu o osvedčeníach udržateľnosti pre sociálne zamerané služby cestovného ruchu vrátane analýzy dobrovoľných nástrojov, pričom uvedie, ktoré nástroje boli úspešné;

77. žiada podporu a ďalší rozvoj možností pre deti a rodiny v odvetví cestovného ruchu, napríklad prostredníctvom vytvorenia značky rodinne zameraného európskeho cestovného ruchu;

78. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať programy, ktoré umožnia obnovu zastaraných hotelových zariadení v súlade s ekologicky udržateľnými kritériami cestovného ruchu;

79. zdôrazňuje kľúčovú úlohu európskeho cestovného ruchu pri obnove vidieckych a mestských oblastí v záujme dosiahnutia udržateľného miestneho a regionálneho rozvoja;

80. požaduje rozvoj služieb udržateľného cestovného ruchu v tých regiónoch, ktoré napriek veľkému kultúrnemu a turistickému potenciálu utrpeli v dôsledku toho, že sa oblasť viac zamerala na rozvoj iných odvetví, napr. priemyslu;

81. zdôrazňuje, že je dôležité pamätať na to, že cestovný ruch by nemal mať negatívny vplyv na každodenný život obyvateľov; domnieva sa naopak, že obyvatelia by sa mali s cestovným ruchom pozitívne zjednotiť a podieľať sa na ňom;

Štvrtok 29. októbra 2015

82. zdôrazňuje, že prírodné a kultúrne dedičstvo a ochrana biodiverzity sú pre odvetvie cestovného ruchu cenným kapitálom, preto podporuje členské štáty, regionálne orgány a podniky cestovného ruchu pri propagácii ekologického cestovného ruchu a dodržiavaní environmentálnych právnych predpisov EÚ pri rozhodovaní o projektoch infraštruktúry a počas ich realizácie; vyzýva členské štáty, aby začlenili iniciatívy z oblasti prírodného dedičstva do svojich národných a regionálnych stratégií cestovného ruchu;

83. zdôrazňuje význam udržateľného a zodpovedného cestovného ruchu pre ochranu a podporu regionálneho prírodného a kultúrneho dedičstva; je preto presvedčený, že produkty regionálneho cestovného ruchu a krátkodobé pobyty treba vhodnými opatreniami podporovať a propagovať;

84. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby vytvorili siete „zelených“ trás, ktoré zahrnú vidiecke a zalesnené oblasti a menšie prírodné lokality, pričom prepoja existujúce dopravné infraštruktúrne siete s novými, ekologicky udržateľnými riešeniami;

85. zdôrazňuje, že udržateľný cestovný ruch zameraný na rybolov môže významne prispieť do hospodárstva vidieckych oblastí v Európe; zdôrazňuje, že táto forma cestovného ruchu môže naďalej existovať iba vtedy, ak sa budú ohrozené druhy rýb vo vnútrozemských vodách riadiť udržateľnejšie;

86. konštatuje, že agroturistika patrí k najzákladnejším formám alternatívneho cestovného ruchu v EÚ, a vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi podporovala opatrenia zamerané na poskytovanie stimulov na ďalší rozvoj infraštruktúry a dostupnosť tohto odvetvia;

87. vyzýva Komisiu, aby ďalej podporovala miestne oblasti a zvláštnosti podporou prezentácií a zaručením ochrany miestnych produktov, napríklad poľnohospodárskych a nepoľnohospodárskych chránených zemepisných označení (CHZO);

88. domnieva sa, že citlivé regióny, ako sú ostrovy, pobrežné a horské oblasti, najmä odľahlé a najvzdialenejšie regióny, často značne závisia od podnikov cestovného ruchu a ako prvé ich postihuje zmena klímy; preto je presvedčený, že ochrana klímy by mala byť prioritou a mala by byť pevnejšie začlenená do európskych, národných a regionálnych politík v oblasti cestovného ruchu a dopravy, a to aj zameraním sa na energetickú efektívnosť, obnoviteľné zdroje energie, udržateľnú dopravu a odpadové hospodárstvo; vyzýva Komisiu, aby vykonala hodnotenie vplyvu v tom, ako zmena klímy vplyva na cestovný ruch v týchto citlivých regiónoch – hospodársky, environmentálne a sociálne – a aký vplyv bude mať v budúcnosti;

89. zdôrazňuje potrebu podporovať potenciál cestovného ruchu odľahlých vidieckych, ostrovných, pobrežných a horských oblastí, podporuje rozvoj udržateľného námorného a morského cestovného ruchu v EÚ a vyzýva členské štáty, aby vytvorili udržateľnú infraštruktúru a zlepšili cezhraničné prepojenia ako prostriedok na zvýšenie ich atraktivity a prístupnosti;

90. zdôrazňuje skutočnosť, že ostrovy majú svoje vlastné problémy, najmä pokiaľ ide o prepojenie medzi menšími ostrovmi a pevninou, a vyzýva Komisiu, aby navrhla opatrenia na podporu investícií v tejto oblasti;

91. považuje zavedenie dobrovoľných „environmentálnych kontrol“ v záujme zlepšenia kvality životného prostredia v odvetví cestovného ruchu za užitočný príspevok zo strany priemyslu a odporúča, aby sa ocaňovali podniky, ktoré v tom prejavujú osobitnú iniciatívu;

92. vyzýva orgány a prevádzkovateľov zodpovedných na národnej, regionálnej a miestnej úrovni, aby zintenzívnili úsilie zamerané na podporu neautomobilových sietí, ako sú európske konské, pešie a pútnické trasy a cyklistické cesty, spolu so všetkými cezhraničnými železničnými službami vrátane vysokorýchlostných a nočných vlakov; pripomína, že vždy treba preskúmať interoperabilitu s inými druhmi dopravy; odporúča odstrániť zvýšenie cien na hraničných úsekoch, čo je jedna z prekážok rozsiahlejšieho využívania železničnej dopravy turistami v pohraničných oblastiach;

Štvrtok 29. októbra 2015

93. uznáva, že udržateľný mestský cestovný ruch je rýchlo sa rozvíjajúce podnikanie, dopravná politika v centrách turistických miest by mala byť efektívna a udržateľná a mala by byť výhodná pre návštevníkov i navštívené miesta;
94. podporuje rozvoj integrovaných multimodálnych foriem dopravy pre turistov vytvorením vstupeniek, ktoré umožnia použitie rôznych dopravných prostriedkov podľa rôznych požiadaviek; zdôrazňuje, že pokrok v integrovaných službách vydávania cestovných lístkov by bol silným podnetom pre cezhraničný cestovný ruch;
95. zdôrazňuje, že elektrické vozidlá ponúkajú čoraz príťažlivejšie riešenie pre vidiecky i mestský cestovný ruch, pokiaľ ide o novú, flexibilnú mobilitu, a že táto možnosť cestovania by sa mala v dovolenkových strediskách viac ponúkať;
96. zdôrazňuje, že je dôležité uľahčiť využívanie verejnej dopravy pre cyklistov;
97. dôrazne vyzýva Komisiu, aby posúdila možnosť, že by sa európsky systém ukazovateľov cestovného ruchu (ETIS) stal nástrojom EÚ, ktorý pomôže turistickým destináciám kontrolovať, riadiť, hodnotiť a zlepšovať ich výkonnosť z hľadiska udržateľnosti;
98. vyzýva členské štáty, aby ďalej odovzdávali pozitívne skúsenosti z oblasti udržateľného manažmentu cestovného ruchu v rámci medzinárodnej spolupráce v zahraničí;
99. domnieva sa, že plná prístupnosť a cenová dostupnosť cestovného ruchu sú neoddeliteľnou súčasťou udržateľnosti tohto odvetvia; potvrdzuje, že zásada „cestovný ruch pre všetkých“ povzbudzuje ľudí a umožňuje im – najmä tým s osobitnými potrebami (ako sú ľudia so zdravotným postihnutím alebo zníženou mobilitou, mladí ľudia, starší ľudia, nízkopríjmové rodiny a rodiny s deťmi) – uplatňovať svoje občianske práva, a preto sa jej treba pridŕžať v každej vnútroštátnej, regionálnej, miestnej alebo európskej akcii v oblasti cestovného ruchu; vyzýva členské štáty, aby pri tvorbe programov v oblasti cestovného ruchu pre starších občanov a ľudí so špecifickým postihnutím kládli osobitný dôraz na využívanie nových technológií;
100. odporúča, aby členské štáty vypracovali jednotný a transparentný celoeurópsky identifikačný systém pre dostupné možnosti a stanovenie príslušných internetových platforiem; vyzýva Komisiu, aby v súvislosti s tým predložila návrhy;
101. odporúča, aby členské štáty zaviedli stanovenie prístupnosti ako kritérium oprávnenosti pre odvetvie cestovného ruchu v kontexte programov hospodárskeho rozvoja;
102. zdôrazňuje, že dôvera spotrebiteľov v spoločnosti poskytujúce služby v odvetví cestovného ruchu závisí aj od spoločností, ktoré spotrebiteľom dávajú k dispozícii jednoduché, účinné a rýchle alternatívne spôsoby riešenia spotrebiteľských sporov, a od spoločností, ktoré chránia osobné a finančné údaje spotrebiteľov;
103. zastáva názor, že v záujme sprístupnenia európskeho cestovného ruchu musia letecké spoločnosti skončiť s deformovaným a v praxi často rozšíreným pridelovaním väčšieho priestoru obchodnej (business) triede ako turistickej triede;
104. zdôrazňuje, ako občianska spoločnosť prispieva k propagácii nových foriem cestovného ruchu prostredníctvom sociálnych sietí, dobrovoľníckych organizácií, kultúrnych a športových združení, akčných skupín občanov a organizácií zastupujúcich mladých ľudí, ženy a komunity cudzincov;
105. požaduje výraznejšie uznávanie zásadnej úlohy dobrovoľníctva v rozvoji a podpore odvetvia cestovného ruchu prostredníctvom kultúrneho dobrovoľníctva;
106. naliehavo žiada Komisiu a členské štáty, aby venovali pozornosť potenciálu sociálneho hospodárstva a podporovali ho s cieľom rozvíjať udržateľný a zodpovedný cestovný ruch;

Štvrtok 29. októbra 2015

107. domnieva sa, že cestovný ruch má významnú sociálnu hodnotu pre mladých ľudí, zamestnancov a dôchodcov, a vyzýva členské štáty, aby využívali fondy EÚ na rozvoj cestovného ruchu spojeného so zdravotníckymi a rekreačnými službami;

108. zdôrazňuje, že pokračujúca prisťahovalecká kríza v Európe zasahuje najmä pobrežné oblasti, kde je cestovný ruch dôležitou súčasťou príjmu miestnych obyvateľov; vyzýva Komisiu, aby vypracovala správu o vplyve nekontrolovaného prilevu prisťahovalcov do EÚ na odvetvie cestovného ruchu;

Hospodárstvo spoločného využívania zdrojov

109. víta možnosti vyplývajúce z hospodárstva spoločného využívania zdrojov pre začínajúce a inovačné podniky v odvetví cestovného ruchu; berie na vedomie komplementárnosť týchto služieb s ostatnými ponukami cestovného ruchu, pokiaľ ide o ich lokalitu a cieľové skupiny;

110. pripomína, že hospodárstvo spoločného využívania zdrojov či spoluspotrebitelstvo je novým sociálno-ekonomickým modelom, ktorý vznikol vďaka technologickej revolúcii, s internetom spájajúcim ľudí prostredníctvom on-line platforiem, na ktorých možno bezpečne a transparentne uskutočňovať transakcie spojené s tovarmi a službami;

111. zdôrazňuje, že súčasné právne predpisy nie sú prispôbené na hospodárstvo spoločného využívania zdrojov, preto miestne a národné vlády začali takéto on-line platformy analyzovať a pokúšajú sa regulovať ich účinky, pričom často uplatňujú neprimerané opatrenia, ktoré sú v rámci Únie trochu rozdielne; nalieha na Komisiu, aby spoločne s členskými štátmi analyzovala najlepšie možné iniciatívy, ktoré by sa mali prijať na európskej, vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni; odporúča, aby sa v prierezovej stratégii jednotného digitálneho trhu EÚ zväzilo vytvorenie vhodného regulačného rámca;

112. zdôrazňuje, že pred prijatím regulačných opatrení treba najprv analyzovať reakciu na vzostup hospodárstva spoločného využívania zdrojov; domnieva sa však, že každé opatrenie zo strany verejných orgánov musí byť primerané a pružné s cieľom umožniť vytvorenie regulačného rámca, ktorý zabezpečí rovnaké podmienky pre podniky, najmä priaznivé podnikateľské prostredie pre MSP a inovácie v tomto odvetví; okrem toho sa domnieva, že v záujme ochrany spotrebiteľa by sa mali aj v službách cestovného ruchu poskytovaných na komerčnom základe v rámci hospodárstva spoločného využívania zdrojov uplatňovať záruky a bezpečnostné a zdravotné predpisy platné v tradičnom odvetví cestovného ruchu;

113. zdôrazňuje, že činnosti poskytovateľov treba správne kategorizovať s cieľom jasne rozlišovať medzi službami ad hoc alebo stálymi službami spoločného využívania zdrojov a profesionálnymi podnikovými službami, na ktoré by sa mali uplatňovať príslušné právne predpisy;

114. zdôrazňuje, že platformy musia byť plne prístupné a spotrebitelia používajúci takéto stánky musia byť náležite informovaní, nesmú sa uvádzať do omylu a ich súkromné údaje musia byť chránené; zdôrazňuje dôležitosť funkčného a transparentného systému hodnotení, ako aj potrebu zabezpečiť, aby poskytovatelia služieb nemohli spotrebiteľov postihovať za negatívne hodnotenia;

115. zdôrazňuje, že technologické spoločnosti, ktoré konajú ako sprostredkovatelia, musia poskytovateľov služieb informovať o ich povinnostiach, najmä pokiaľ ide o ochranu práv spotrebiteľov, a poskytovať im spoľahlivé a prístupné informácie o všetkých poplatkoch a skrytých nákladoch spojených s vedením podniku a o tom, ako dosahovať plný súlad s miestnymi právnymi predpismi, najmä čo sa týka dodržiavania daňových predpisov a noriem týkajúcich sa bezpečnosti spotrebiteľov a pracovných podmienok osôb poskytujúcich služby v oblasti cestovného ruchu;

116. vyzýva Komisiu, aby posúdila hospodársky a sociálny vplyv hospodárstva spoločného využívania zdrojov a jeho dôsledky pre odvetvie cestovného ruchu, spotrebiteľov, technologické spoločnosti a verejné orgány a aby informovala Európsky parlament o výsledkoch jej doterajších iniciatív vrátane práce osobitnej skupiny, ktorú zriadilo GR GROW;

Štvrtok 29. októbra 2015

Digitizácia

117. vyzýva Komisiu, aby spoločne so zástupcami priemyslu a združeniami cestovného ruchu vytýčila inteligentný plán iniciatív zameraných na širší rozsah inovácií (proces, IKT, výskum) a na požadované zručnosti s cieľom podniknúcim podnikom pôsobiace v oblasti cestovania a cestovného ruchu, aby efektívnejšie prijímali a využívali digitálne nástroje; zastáva názor, že Komisia by sa mohla zamerať na šírenie osvedčených postupov v tejto oblasti;

118. víta platformu pre digitálny cestovný ruch, ktorú vytvorila Komisia, a jej ciele, ktorými sú: i) zvyšovanie inovačnej kapacity a digitalizácia malých a stredných podnikov pôsobiacich v oblasti cestovného ruchu v záujme aktivizovania odvetvia cestovného ruchu a ii) vypracúvanie návrhov, pokiaľ ide o to, ako prispôsobiť a formovať udržateľné a konkurencieschopné politiky orientované na spotrebiteľa a zamerané na ďalší rozvoj odvetvia cestovného ruchu; nabáda na využívanie inovatívnych technológií, výmenu najlepších postupov a prehlbovanie spolupráce na regionálnej úrovni s cieľom zvýšiť príťažlivosť a konkurencieschopnosť odvetvia cestovného ruchu v Európe; domnieva sa, že presadzovanie elektronického učenia sa a širšie využívanie digitálnych technológií by zabezpečili ďalší pokrok pri dosahovaní tohto cieľa;

119. uvedomuje si, že MSP (z ktorých väčšina sú mikropodniky) a začínajúce podniky v odvetví cestovného ruchu čelia značným problémom pri presadzovaní svojich služieb v zahraničí a pri prispôbovaní sa rýchlo sa meniacim trhovým podmienkam; konštatuje, že nové nástroje v oblasti informačných technológií, napríklad portál podnikov cestovného ruchu, ktorý vytvorila Komisia, spoločne s webovými seminármi (webinars) im môžu pomôcť pri využívaní digitálnych príležitostí; zdôrazňuje, že sprístupnenie portálu podnikov cestovného ruchu vo všetkých jazykoch členských štátov by ďalej podporilo prínos týchto opatrení pre jednotlivé oblasti; nabáda na prijímanie podobných iniciatív na miestnej, regionálnej a celoštátnej úrovni;

120. vyzýva Komisiu, aby ďalej podporovala spoluprácu medzi verejnými a súkromnými zainteresovanými stranami pôsobiacimi v oblasti cestovania a cestovného ruchu s cieľom uľahčiť výskum v oblasti digitálnych riešení a ich prijímanie európskymi podnikmi; zdôrazňuje najmä potrebu lepšej koordinácie medzi verejnými úradmi pre cestovný ruch na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, cestovnými kancelármi, odvetvím hotelierstva a podnikmi IKT;

121. vyzýva Komisiu, aby podporovala odvetvia pri vytváraní nástrojov, ktoré umožnia monitorovanie destinácií návštevníkov, vytváranie ich profilov a sledovanie ich mobility, s cieľom identifikovať ich záujmy, vypracovať vhodné produkty a vytvoriť nástroje ponúkajúce destinácie podľa výberu klienta („à la carte“) alebo nástroje monitorujúce siete s cieľom zistiť názor našich návštevníkov;

122. očakáva, že Komisia predloží komplexnú správu zahŕňajúcu hodnotenie súčasného stavu, pokiaľ ide o digitalizáciu na trhu s turistickým ruchom v EÚ, s cieľom zistiť a riešiť výzvy a príležitosti pre rôzne verejné i súkromné subjekty na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni; domnieva sa, že správa by mala obsahovať príslušné odporúčania s cieľom zabezpečiť spravodlivú hospodársku súťaž a rovnaké podmienky pre všetkých aktérov a chrániť spotrebiteľov zabezpečením transparentnosti, nestrannosti a dostupnosti;

123. berie na vedomie, že užívatelia si vo zvýšenej miere rezervujú on-line služby cestovného ruchu a že spotrebiteľom, ktorí často nepoznajú svoje práva a platné právne predpisy, hrozia riziká; žiada, aby Komisia podrobne sledovala každé porušenie predpisov v tejto oblasti, najmä tam, kde dochádza k spoločným nákupom od rôznych poskytovateľov služieb (napr. k nákupu leteniek a prenájmu áut), a aby prispôbila a rozvinula tieto nové spôsoby objednávanie služieb v nasledujúcej revízii smernice o balíku cestovných služieb;

124. víta nedávne skončenie trojstranných rokovaní o revidovanej smernici o balíku cestovných služieb; požaduje jej včasnú a účinnú transpozíciu a uplatňovanie v záujme transformácie odvetvia a ochrany spotrebiteľov v digitálnom prostredí;

Štvrtok 29. októbra 2015

125. vyzýva Komisiu, aby v záujme lepšej podpory digitalizácie európskych spoločností pôsobiacich v oblasti cestovného ruchu upravila zameranie fondov a programov;
126. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby poskytovatelia služieb dostali spravodlivý a rovnaký prístup k relevantným údajom cestovných a dopravných prevádzkovateľov s cieľom uľahčiť zavádzanie digitálnych multimodálnych informačných služieb a služieb predaja cestovných lístkov; berie na vedomie význam inteligentných dopravných systémov (ITS) pri poskytovaní presných údajov o premávke a cestovaní v reálnom čase pre rozvoj integrovaných služieb mobility, ktoré by boli prospešné pre rozvoj európskeho cestovného ruchu;
127. vyzýva členské štáty, aby identifikovali a podporovali iniciatívy na úrovni EÚ, ktoré nabádajú na používanie digitálnej infraštruktúry a interoperabilitu medzi rôznymi platformami; vyzýva v tejto súvislosti členské štáty, aby v oblastiach cestovného ruchu poskytli bezplatné wi-fi a aby do 15. júna 2017 zrušili poplatky za roaming, ako bolo rozhodnuté, ako aj geografické blokovanie;
128. vyzýva členské štáty a miestne orgány, aby zabezpečili, aby boli všetky stanice a nástupištia pre odchody a príchody vybavené informačnými kancelármi s vyškoleným personálom schopným poskytovať informácie o hlavných destináciách, dopravných prostriedkoch a zariadeniach cestovného ruchu, spolu s viacjazyčnými digitálnymi informačnými systémami, ktoré budú ponúkať voľný a neobmedzený prístup k sieťam wi-fi a ktoré budú môcť využívať aj ľudia so zdravotným postihnutím;
129. zdôrazňuje, že cestujúci sa pri rezervovaní ubytovania alebo dopravných prostriedkov cez internet ešte stále stretávajú s rozdielnymi cenami a podmienkami; víta preto oznámenie Komisie s názvom Stratégia pre jednotný digitálny trh v Európe; vyzýva Komisiu, aby prijala komplexný návrh na skončenie neodôvodneného geografického blokovania prístupu k tovaru, službám a najlepším dostupným sadzbám na základe geografického umiestnenia alebo krajiny pobytu;
130. naliehavo vyzýva členské štáty, aby podporovali prístup k vysokorýchlostnému širokopásmovému pripojeniu ako prioritu pre odľahlé a vzdialené turistické oblasti, napríklad ostrovy a pobrežné, horské a vidiecke oblasti, s cieľom pozdvihnúť rast podnikov cestovného ruchu a znížiť rozdiely v digitalizácii v rámci EÚ;
131. vyzýva členské štáty a zúčastnené strany, aby vypracovali účinné prostriedky na riešenie nedostatku zručností vo všetkých častiach odvetvia cestovného ruchu, najmä v oblasti digitalizácie;
132. vyjadruje znepokojenie nad tým, že mnohé hospodárske výhody distribúcie on-line nemožno v Európe využívať; zastáva názor, že európske vlády by mali vyvinúť viac úsilia na posilnenie podnikania, a najmä technologicky orientovaných riešení v Európe;

o

o o

133. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.
-